

Mlaki delati. Uršič in Roš, obadva lažnika, vladata samo v naprej.

Svoji k svojim in dr. Pipuš. Prvaški cesar dr. Pipuš v Mariboru je znan kot velik kričač v in p. gesla „Svoji k svojim“. To geslo pomeni načrt: S kmetskega žepa do dohtarjev žakelj... Neki posestnik iz sv. Urbana nad Miriborom samem je kupil po agentu opekarne v Račjem več opake. Zmenil se je z agentom, da plača 38 K za 1000 komodov in je dobil tudi potrdilo, da Stig je denar poštano odračunal. Posestnik je menil, da je zdaj vse v redu. Ali nakrat dobi od dr. Pipuša pismo, v katerem mu pravi, da je K 38 premalo, da mora še 2 K za opako in 3 K 40 h za pismo plačati, to pa v 8 dneh. Za dan za način gulijo prvaški doktorji vboge kmete, ki se ne znajo pomagati. Ia potem vpijejo „svoji k svojim“. Opozorjam kmete, naj ne kupujejo po agentih, temveč le pri lastniku in naj se ogibljajo prvaški kričačev.

Mariborska občinska šparkasa je izdala svoj letni obračun za l. 1896. Denarni promet tega izbornega zavoda je znašal lani okroglo 21 $\frac{1}{4}$ milijonov kron; povišal se je v tem letu naš živ za več kot 5 milijonov, kar znači lepi napredok. Stanje vložb je znašalo koncem l. 1906 ozabilje kron 23.068.251, to je za čez 300.000 K več neglej pri l. 1905. Kosmatega dobička je napravila posvečen šparkasa K 256.438, to je zopet za K 11.482 več, čistega pa pa K 152.883 (za K 7.011 več). Glavni rezervni sklad je znašal l. 1905 K 2.143.068; k temu pride še dobiček K 152.838; odtegne se pa za mestno občino K 39.693; torej ostane glavnega rezervnega sklada že 2 milijona in 196.000 K. Te številke zadostujejo. Mislimo, da se mora mariborski šparkasi le čestitati k njenemu lepemu razvitu.

Spod. Poljskava. (Živinski sejem). V ponedeljek due 11 marca je v Sp. Poljskavi velik živinski sejem. Sliši se, da pride, kakor vsako leto, tudi letos veliko kupcev.

Suženjstvo v Središču. Prvaški župan prezira nadalje vse postave in jih tepta v blato. 1. marca je prišel občinski sluga k posestnici Katarini Kočevar in je vprašal, kedaj misli globo i v m. 50 K plačati. Posestnica je odgovorila, naj se prav le počaka, kajti vložila je priziv in kazen ni bila peš pri pravomočna. 2. marca pa je prišel cenilni mož spomin z občinskim slugom, ki je prinesil županovo pismo, češ da ni bil priziv vložen. Pokazalo se je, da je recepis vloženem prizivu. Hotela im? Gsta imeti na vsak način pismo, pa ga nista dom sive bila. Popoldne sta potem zarubila konja!!! A pove: Prosim: 1. marca je odposjal župan priziv glas in solze varstvu. 2. marca pa je uradno lagal, da ni posvečen nobenemu prizivu. Razvidno je, da je hotel župan pri... Hrav s silo preprečiti. Dobil je priziv namreč že o, men 7. svečana v roke! Župan je torej zlorabil mazilje svojo uradno moč, je lagal v uradu in je torej ajo kočevki, ki zasluzi najhujšo grajo. Govorili bodo — zato mo o temu suženjstvu še naprej. Ali misli menovedi da ta človek, da je turški sultani in da so mu ljudje na milost in nemilost izročeni!

Utonil je 27. p. m. kočar Vogrin iz radgonske okolice v kislem studenci posestnika Zlatarberga.

Obesil se je 27. p. m. v Podovi posestnik in hu Jos. Žumer. Bil je malo na duhu bolan.

Umrl je obči spoznavani posestnik Jos. Po 1. t. gat Schnig na Bregu pri Ptaju. Pokopali so pri Ormužljubljenega moža, ki ga je nemila smrt tako an razvhitro vzela, v nedeljo popoldne. Naj mu bode i, prl zemljica lahka!

Pazite na otroke! V sv. Trojici se je poila 2-letna Marija Kaučič z vrelim kropom in se naje vsled opekin umrla.

Izpred mariborske porote. 4. t. m. se je po dnevu in nedobravnavalo o detomoru, o katerem smo svoj na zbirčas že poročali. 25-letna ledična kuvarica Maiko vintaria Janko iz Maribora je porodila 1. svečana

Le taboteka in ga takoj zadavila. Obsojena je bila dolžnosna 3 leta težke ječe. — 46-letni Franc Legan čarič, ki ponaredil na Muti 2-kronske komad, to pa tako nerodna, da so ga takoj zasačili. Mož se Borovljek je zagovarjal s tem, da je bil v veliki revščini in političu da je hotel biti zaprt. Porotniki so vsled ladega tega zanikali stavljeno vprašanje in je bil mož ga težko preščen. — 5. svetca se je zagovarjal pred pon. da ikot 22-letni Matej Vogler iz Rospoha, ker je smi so talizvršil nad neki 13-letni šolarki zločin po § 127. e sme bil je obsojen na 15 mesecev težke ječe.

Iz Koroškega.

Klerikalci in mladina. V jeseni laškega leta se je pričelo govoriti, da vlada v knezoškoškifskem zavodu „Marianum“ diteritis. Ravnatelj tega zavoda duhovnik Pirkar je pustil prepeljati 12. okrobra obolelega učenca Joh. Bergmannu v bolnico v št. Vid. Vbogi fant je ležal v napol pokritem vozu in je umrl v bolnici. To je „krščanska“ vzgoja in ljubezen do mladine! Najprve se agitira z najgršimi sredstvi za take farške zavode in potem se pusti otroki ljudstva v zanemarjenosti umirati! Državni pravdnik je vložil vsled tega obtožbo proti ravnatelju Pirkarju. Prva obravnavna se je izvršila 12. prosince pred celovško okrajno sodnijo; sodnik je težnega duhovnika oprostil. Ali državni pravduki je vložil pritožbo in tako je prišlo do druge razprave dne 15. svečana. Sodišče je ob sodilo Pirkarja na 20 K globe, odnosno 48 ur zapora in na povrnitev troškov. Pač mila kazen za človeka, ki ima smrt mladega bitja na vesti. Ali vsekakor označi ta slučaj, kakšne so farške šole!

Kranjski agentje za zavarovanje proti ognju delujejo v zadnjem času posebno pridno. V Tschöbau n. p. je prevzel klerikalni kmet Jos. Laurič zastopstvo kranjske zavarovalnice proti ognju. Mož govori tudi proti deželnim zavarovalnicim marsikaj nespametnega. Naprednjaki, ne pustite se zapeljavati od teh kranjskih hujškačev!

Pametna beseda. Iz Metnica se nam po-roča: Kmalu bode leta, odkar je umrl obče priljubljeni posestnik Franc Fercher. Stara nava je, da se pusti na dnevnu obletnico sv. mašo čitati. Naslednik pokojnika pa je pustil razglasiti, da bode dajal na dnevnu obletnico občinskim revežem jedi in pihače, mesto da bi plačaval druge stvari. Pametno je to! Kajti verska dolžnost je pač, da se pomaga revežem, Duhovniki imajo pač itak lepe dohodke in ne bodo čutili pomanjkanje teh maš. Sicer pa je to menda le posledica dejstva, da je metniški župnik Auernig več politik nego duhoven. Mi pa pozdravljamo novi sklep in menimo, da ne bi škodovalo, ako bi se tudi druge posnel!

Iz Zgornjih Trušinj so prinesli prvaški listi notico, v kateri se norčujejo iz zasluzenega g. Nagele. Res, vsako stvar privlečjo prvaške cunje na osebno polje. In kadar ne morejo človeku ničesar nečastnega očitati, takrat se delajo norce iz njegovih osebnih lastnosti. Ali tako grdo pisarene listov, ki so tako malo pošteni, da se ne upajo niti pred porotnike, taka ne-sramnost bode naprednemu kandidatu le pomagala. Več prebivalcev iz Trušinj nam piše, da se bodo zdaj že živahnejše za kandidaturo g. Nagele zavzemali in z njim adelati.

Iz Rožne doline. Neki prvaški „hopi“, ki se letos v svoji politični paranojani kot predsednik „krompirjeve republike“ predstavlja, si je pustil svoje ime v novem mestu Dobrova prepisati, tako da se od pustnega torka na vsako podmazano „Vollmacht“ A. Starinjak podpiše. Njegovi podrepniki trdijo, da je on novo zato na se vzel, da bi se po dokončanih občinskih in državnih volitvah vklub vstrajnega pa brezvsesnega 25. letnega snubnega vendarle enkrat srečno in na vselej pri kakšni bogati prvaški frajlici oženiti mogel.

Strajk v Borovljah je bil vsekakor nepre-mišljen in je delavcem gotovo veliko več škodoval nego koristil. Mi gotovo nismo nasprotniki pametnega razvitalka, nismo nasprotniki tega, da si pridobjijo tudi delavci boljše razmere. Ali grajati mora vsak pošteni človek, ako se nahujška brez vzroka cele vrste delavcev v nesrečni boji, ki mora zanje le z velikansko škodo končati. In zdi se nam, da se je to na-pako ravno v strajku v Borovljah napravilo. Pomisliti se mora, da je delavstvo v tej stavki popolnoma propadlo in da se zdaj pač marsikdo misli — ta svoje. Čudno je le, da so znanji socialisti, ki ne poznajo borovljenskih razmer, celo zadevo v napačni tir zavozili. Ali hujškarije se širi tudi od tistega župnika Arnuša, ki laže v švindlerskem „Mru“ na vse pretege in ki hoče ustanoviti neko „krščansko-socialno društvo“, da vodi potem delavce za nos. Torej k stvari. 7. svečana ni prišlo veliko stavbinskih delavcev na delo. To pa, brez da bi predložili

preje kakšno spomenico ali svoje zahteve. Že to dejstvo dokazuje, da je bila stavka le plod nerazumevanja razmer. Pred vsakim štrajkom morajo delavci vendar svoje zahteve staviti. Ali na to se gotovo gospodje — pozabili. Seveda se zato ni hotelo obravnavati z delavci in nesrečni boj se je pričel. In uspeh tega boja? Za delavce res ničeven! Vsi delavci so dobili in sprejeli svoj obračun ter delavske knjižice, kajti družba je hotela dotična dela sploh ostaviti. Ali več kot 90% delavcev se je potem zopet oglasilo in je izjavilo, da so s prejšnjimi pogoji zadovoljni ter se jih je v stavko prisililo; prosimo, to nismo mi iznašli, temveč to je delavstvo samo izjavilo. „Mir“ je tudi legal, da se je odtegnilo delavcem po 22% od plače. Sveda je to laž, kakor je sploh vse laž, kar piše ta cunja. Res je, da se delavcem sploh ni ničesar odtegnilo. Stvar je bila, kakor je dokazano, sledi: Pri 5 delavcih se je pojavila pri obračunu napaka v znesku 3—7 K; skupaj je znašala ta računska napaka nekaj čez 25 K. Take napake se pojavijo pri velikih podjetjih vsakokrat. Doslej so se delavci redno pri obračunu pritožili, potem se je knjige pregledalo in stvar razjasnila ter delavcem dotične zneske izplačalo. In taki malenkostni vzroki so dali hujškačem povod, povzročiti nesrečno stavko. Res, tako početje je več kot brezvestno! Sicer pa razumemo, zakaj se gre! Karavanska železnica je odprla pot vsem prvaškim hujškačem v Rožno dolino. Boj je ljut, kajti ti ljudje hujškajo brez izbere poštenih sredstev. Enkrat nasprotujejo delavcem v pravčini borbi za boljši griljev kruha, drugič pa hujškajo iste delavce v nesrečne boje. To so dokazali štrajki v Jesenicah in drugih krajih. Tudi boroveljska stavka je le posledica neizobrazbe revnega delavstva. Pomisliti je pri temu, da je Koroška jako revna na industriji; veliko je trpela koroška železna industrija in s tem cela dežela. Boroveljska podjetje je obstalo le vsled velikih žrtv lastnika g. A. Voigta. Sedanj akcijonarji morajo računiti, da ne dobijo leta in leta nobenih obrestij svojega kapitala. Komur je torej za blagor Koroške, ta mora biti odločni nasprotnik takih hujškarij! Kaj ko bi to podjetje sploh ponehalo? L. 1906. je izplačalo delavcem za plače K 700.000, letos pa bode ta sveta narasla gotovo na 1 milijon kron. Torej tako podjetje ni igraca in zatorej — roke proč, vi vse, ki živite od hujškarije!

Kravo s trojčki. Krava posestnika Andreja Fritza v Silbergu je vrgla 3 teleta, ki so vse zdravi in močno razviti. Pač redka prikazen!

Po nesreči ustrelil je 27. p. m. v Wolfsargu huzar Molnar svojega tovariša Jos. Da-jecza. Čistil je revolver ki se je sprožil; krogla be šla v glavo nesrečnika, ki je takoj umrl.

Po svetu.

Bankovce po 5 in 50 goldinarjev se izme-nya, le še do 31. avgusta tega leta. Potem iz-gubijo vrednost. Kdor ima torej še kaj tega starega denarja, naj ga nemudoma zameja.

Ljubi „Stajere!“ Devetletno Nežiko vpraša učiteljica o življenju kralja Ludovika. Dekletec pripoveduje: „Kralj Ludovik je porodil tri sinove“. — Učiteljica pravi: „Ne Nežika, ti misliš pač, da jih je porodila kraljica?“ Nežika odgovori: „Ne, to so bili fantje, kralj jih je porodil.“ — Učiteljica: „Motiš se, drage Nežika, mati dobi oboje, fantje in dekleta.“ — Nežika zakriči razjartena: „Na, potem pa ne potrebujemo nobenega ateka!“

Napredek na agrikulturnem polju.

Spisal Frane Ebner, zimska šola Andritz.

Neovrgljiva je trditev, da je prva naloga vsake dežele, preživeti svoje prebivalstvo. To nalogu ni še moglo poljedelstvo doslej rešiti. Ali to dokazuje veliki pomen poljedelstva v deželi in državi in pametni človek ne bode niti v sanjah temu ugovarjal. Ali kmetijstvo se mora tega svojega pomena tudi zavedati. Porabitvi mora vse pridobivte znanosti na polju gospodarskega proizvajanja, da zamore zadoščati zahtevam, ki se mu dandanes stavijo.

V prejšnjih časih je bilo število prebivalstva razmeroma nizko. Stavilo se je vsled tega na kmetijstvo manjše zahteve; velike dežele so imeli le redko prebivalstvo in so zamogle po-

*) „Bauernbündler“ od 3. t. m.

